

Nagybecskerek Zápolya-
ntca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hi-
vatali detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 184. szám.

Szombat, augusztus 12.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentései. —

A háborús parlament.

A képviselőház mai ülése. — Az adójavaslatok. — A külpolitikai helyzet a parlamentben.

Budapest, aug. 12. A képviselőház ma délelőtt Szász Károly alelnök elnöklésével ülést tartott. Az ülésnek különösebb érdekességet kölcsönzött, hogy Polónyi Géza az adójavaslatok vitájába belevitte a külpolitikai helyzet kérdéseit s ezekről tüzetes fölvilágosítást kért. Felszólalás és fejtegetései egyelőre még visszhang nélkül maradtak.

Az ülést délelőtt 10 órákor nyitotta meg Szász Károly alelnök, aki a napirend előtt bejelentette Kelemen Samu képviselő halálát, majd a Ház hozzájárulást kérte és nyerte el ahhoz, hogy a Ház nevében a királyt augusztus 18-ikán születésnapja alkalmából üdvözlje.

Az adójavaslatok.

Ezután áttértek az adójavaslatok tárgyalásának folytatására.

Először Antal Géza beszélt, tartalmában beszédben fejtegetve az adójavaslatok helyességét.

A külpolitikai helyzet körül.

Utána Polónyi Géza szólalt föl az adójavaslatokhoz, de nagyon keveset beszélt róluk, hanem ahelyett a kül-

politikai helyzettel foglalkozott.

Az elnök figyelmeztette, hogy eltér a tárgytól, de Polónyi Géza tovább is a külpolitikával foglalkozott.

Azt fejtegette, hogy kívánatos volna, ha a Ház a külpolitikai kérdésekkel is foglalkoznék, hadd tűnjék ki ennek során, hogy kik Magyarország barátai és ellenségei. Ma azt látja, hogy a nagy történelmi esemény során olyan döntőváltás történik a hadvezetésben, mint aminő történt s ehhez semmi szava nincs a magyar parlamentnek, sem pedig annak részleteiről semminemű értesülései nincsenek. Nem tudjuk, hogyan kerül idegen vezetés, külföldi állampolgár vezetése alá egész haderőnk, hogyan használják föl honvédségünket, népfelkelőinket. A miniszterelnök legutóbbi beszédeiben szerinte, úgy tűnt föl, mintha mi Romániával szövetségben volnánk s erről senkisé tud semmit. Elérkezett a pillanat, hogy a nemzetet részletesen tájékoztassák és felvilágosítsák.

Polónyi tovább beszél.

Az interpellációs könyvbe Holló Lajos interpellációt jegyezett be a politikai és katonai helyzetről.

A nagy bécsi tanácskozások. Tisza és Bethmann-Hollweg a királynál.

Budapest, aug. 12. Bécsből sürgönyzik:

Tisza István gróf miniszterelnök Bécsbe érkezett s hosszasan tanácskoztott Bethmann-Hollweg német sároalmi kancellárral.

Tisza miniszterelnök ma délelőtt Schönbrunnban hosszabb magánkihallgatáson volt a királynál.

Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellárt tegnap délután 3/4 órákor fogadta a király külön kihallgatáson, amely szintén hosszabb ideig tartott.

Staniszlau kiürítése.

Budapest, aug. 12. Bécsből sürgönyzik:

Staniszlau kiürítéséről egy ideérkezett staniszlai polgár ezeket mondotta:

— Augusztus elsején hirdette ki a katonai hatóság, hogy az előnyomuló orosz tulerő folytán a város nem tartható. A katonai hatóság fölhívta a lakosságot, hogy négy hétre lássa el magát élelmiszerekkel. A lakosság nyugodtan maradt s mikor Ottymát kiürítettük, akkor hagyta ott a lakosság egy része Staniszlaut.

A nyugati front csatái.

Budapest, aug. 12. Genfből sürgönyzik: A Havas-ügynökség jelenti:

A fronton nyugalom van s a hadműveletek a legutóbbi nagy erőfeszítések miatt, meglassabbodtak. A Poziéres-fensíkon az angolok folytatják óvatos előnyomulásukat. A tüzérségi harc úgy a Sommenál, mint a Maas mentén tovább tart.

A szalonikii helyzet.

Budapest, augusztus 12. Párisból sürgönyzik:

Sarraill tábornokot kinevezték a szalonikii összes szövetséges haderők főparancsnokává. A francia csapatok parancsnokává Corbonnier francia tábornokot nevezték ki.

Tisza beszédének hatása Romániában.

Budapest, aug. 12. Bukarestből sürgönyzik:

Tisza István gróf beszéde most lett ismeretes Romániában. Bár csak kivonatossan közlik a lapok Tisza István gróf, valamint Károlyi Mihály gróf beszédét, a beszédek mély benyomást keltettek.

Az oroszok garázdálkodásai Bukovinában.

Budapest, aug. 12. Bukarestből sürgönyzik:

Ideérkezett jelentések szerint, az oroszok Szucsava városára százezer rubel hadisarcot vetettek ki. Mivel a lehetősebb lakosság mind elhagyta a várost s csak a szegények maradtak ott-hon és így a hadisarcot a lakosság megfizetni nem tudta, az oroszok számos férfit és nőt tuszul elhurcoltak a városból.

Egyébként másutt is garázdálkodnak az oroszok s az orosz katonák éjjel-nappal rabolnak. Így Ostra községből és környékéről négyezer szarvasmarhát és kétezer juhot hajtottak el az oroszok.

A miniszterelnök könyve.

— augusztus 12.

A német könyvpiacon Eduard Strache kiadásában Warnsdorfbán feltűnést keltő könyv jelent meg. A mű címe: Sadovától Sedan felé és szerzője nem más, mint Tisza István gróf magyar miniszterelnök.

Tisza István műve a második francia császárság bukásával foglalkozik. Első fejezetét módunkban állott megismerni. A bevezetésből megállapítható, hogy a miniszterelnök a műben a második napoleoni császárság belső ziláltságát és erkölcsi romlottságát olyan pregnans módon fejti ki, hogy III. Napoleon helyére Poincarét, Ollivier helyére Vivianit, Gramont hercegébe Delcassét és Le Beuf helyébe Millerandot csak bele kell állítani és az 1914—1916. évi francia-német háború keletkezésének története előttünk van. Tisza István munkája tehát rendkívül aktuális érdekességű.

A miniszterelnök annak a súlyos hatalomnak az esetelésével kezdi, amelyet III. Napoleon az államcsíny után meg tudott szerezni. A decemberi államcsíny legkétkedőbb kritikusi is levették a kalapjukat a krimi háború győzelmes vége után ez előtt a siker előtt. A legveszélyesebb ellenséggel megtörtént a lezámolás. „Miklós cár, a legitimitás védője, a forradalomtól reszkető uralkodók sziklaszilárd hástyája, a szent tradíciók fénylő pajzsa, a nagy autokrata, aki Európa felett harminc évnél tovább uralkodott, nem élt többé. Halála előtt győzhetetlennek tartott seregének vereségét és a szent szövetség szisztemájának végleges bukását kellett megérnie. Szabasztopol sikeres megszállása félelmetes ragyogásban tüntették fel a bonapartizmus katonai hatalmát. A császárnak a hosszú háború során kifejlesztett diplomáciai jártassága és a békekötésnél mutatkozó előrelátó mérséklete az államférfi glóriájával öveztek homlokát“. A szent szövetség újból és végleg szétomlott. A monarchia magatartása Oroszország féktelen gyűlöletét pattantotta ki és bizonyítékot szolgáltatott a dolgok mélyén fekvő elháríthatatlan érdekellentétre, amely mindaddig fennállott a nagyhatalmak között, amíg Oroszország balkáni hódítási terveiről le nem mondott.“

A németek törekvése a nemzeti egységre új konfliktusok csíráját hordta magában. Napoleon hatalmának tetőpontján állott. „Anglia a békekötés frikciói dacára büszke és boldog, hogy az ő barátságával dicsékedhetik. Oroszország már a párisi kongresszuson a megtisztelés számos tüntető jelével halmozta el. Ausztria a vele való barátsággal Oroszország bosszúvágya ellen keresett oltalmat és olasz provinciáinak biztonsága tekintetében megnyugtatást. Az olasz nép a függetlenség és egység utáni vágyában tőle várja az üdvösséget. A kis Piemont, amelyet a nagy Cavour vezet, résztvett a háború utolsó fázisaiban és a párisi kongresszuson kifejtett tevékenysége előrevetette ama fenyegető események árnyékát, amelyek a régi világot alapjaiban megrázzák. Ebben a sarkaitól kiemelt, ingadozó, hullámzó világban mindenki Napoleontól fél, mindenki Napoleontól vár valamit. Ő áll az események középpontjában. Remény és félelem, szimpátia és gyűlölet, forradalom és reakció egyaránt felé fordítják tekintetüket.“

Csupán egyetlen hatalom tartja tőle egyelőre távol magát és ez Poroszország, az egyetlen európai kormány, „amelynek praktikus politikáját még mindig a bonapartizmus elleni gyűlölet vezeti, amely mint jött-mentet kerüli a császárt, vele szemben az udvariasság követelményeinek eleget nem tesz és egész törekvését arra irányítja, hogy Európa régi potentáit a benne rejlő veszélytől megmentse. IV. Frigyes Vilmos és mindazok, akik akkor a porosz politikát irányítják Napoleonban, akivel az Isten kegyelméből való jámbor uralkodók érintkezésbe nem léphetnek.“

Ekkor előlépett egy férfi a Franciaországgal való megértés óhajával, aki eddig a törzsköcs junkerség és a legkonzervatívabb irányzatok megtévesztése volt. Bismarckot nevezték ki a szövetséges állam követévé és gróf Tisza István Manteuffelhez és nejehez intézett leveleinek egyes helyeit közli, ahol a fiatal diplomata a diplomácia alacsony nivójának gunyos lekicsinylését tünteti fel. „Csupa lappállyakkal babrálunk itt az emberek“ írja

Bismarck Johannának. „Ezeket a diplomatákat az ő fontoskodó kicsinyes kérdéseikkel sokkal neveltebbeknek tartom, mint a maga méltóságának tudatával eltelt honatyát. Ha rendkívül körülmények nem lépnek közbe... úgy biztosan tudom, hogy én, amit mi két vagy öt év alatt tenni fogunk, huszonnégy óra alatt meg fogom csinálni, ha csak a többiek egy napra okosak és igazak lennének. Előrehaladok abban a művészetben, sok szóval semmit sem mondani, iverre terjedő jelentéseket írok, amelyek lendületesen hangzanak... és ha Manteuffel az elolvastak után megmondhatja, mi van bennük, akkor ő többet tud mint én... A legmaliciózusabb demokrata sem hinné, hogy mennyi sarlatánság és fontoskodás rejlik ez alatt a diplomácia alatt.“

Ebből a tevékenységből fakad a monarchiával való kibékülés lehetőségének felismerése, a dualizmus békés fenntartására irányuló meglátása Németországban, Poroszország a német szövetségben való vezetését a monarchia külpolitikájának támogatása ellen akarta érvényesíteni. Ezt azonban Buol gróf merev politikája lehetetlenné tette. Tudvalevő, hogy Bismarck miként foglalt állást a Gerlach- és Manteuffel-féle legitimista politika ellen, hogy Poroszország 1859-ben beleavatkozott Ausztria háborújába és miként hangoztatta már akkor egy népszerű politika szükségességét, annak szükségességét, hogy nem a kormányok szimpátiájába, hanem a népekébe kell a hatalom forrását keresni. Németország szűk kettőnknek, írta ő Manteuffelnek. „Mi mindketten ugyanazon a vitás területen dolgozunk.“

Tisza István fejtegetései ebben a fejezetben azzal a szellemes gondolattal zárulnak, hogy „egyéniségek, amelyek ellentétes elvekkel, érzésekkel, szimpátiákkal és törekvésekkel telve, egy magasabb hatalom láthatatlan parancsára, öntudatlanul, akarat ellenére ugyanazért, a közös célért dolgoznak, amelyek megvalósítása, adott pillanatban, mint történelmi szükségszerűség jelenkezik. Bismarck ellenfelei behozzák a porosz katonai reform keresztülvitelét politikájának szükségszerű előfeltételét.“ A véderéform után megvolt Poroszországnak a hadserege, amelyre politikájának folytatásához szüksége volt, amely Sedan felé és a német birodalom megalapozásához vezetett.

Ez a rövid és tömör vázlat Tisza István nagyszabású munkájának első fejezetéből. A könyv a napokban válik közkincsé, de már az első rész kivonatolása ismertetése is meggyőző bennünket arról, hogy a miniszterelnök milyen mélyen tekintett bele abba a korba, amelyből a későbbi világpolitika kialakulását levezeti.

HIREK.

A Bégából a kávéházba és vissza.

— Háborus nyaralás. —

— augusztus 12.

(Két ur beszélget a kávéházban. Az egyik nek az arca lesült az uszodában; homlokáról hámlik a bőr, profilja olyan, mint egy agg szü-indiáné. A másik kócos hajú és rendezetlen bajszú. Látszik rajta, hogy egyáltalán nem törődik a nyárral és nem használja ki egészségi célokra a nap meleg sugarát. Kabátjáról füstszag árad és zsebéből újragöttek kandikálnak elő.)

Az indián: Mit lehet folyton a kávéházban csinálni? Én már hajnalban fölkelek, kimegyek a Bégára, uszom, evezek, uszonnázom, napfürdök, csolnakázom, ebédelek, szabgyakorlatok, jövök-megyek, ülök, állok, nézek, látok.

A kávéházi: Nagyon érdekes. Szörnyen érdekes. Azt elfelejtetted azonban, hogy lélegszes is és hogy olyankor, amikor ülsz, akár sóhajtozol, akár nem, de semmiesetre sem állsz.

Az indián: Csak gunyolódj. Minden esetre van olyan okos és egészséges dolog, mint egész nap a kávéházi füstöt nyelni és a pincérmizériákat szagolni.

A kávéházi: Ki beszélt itt egészségről? Egészségre semmi szükségem. Egészségre és

becsületre csak olyankor gondolunk, amikor mások e tekintetben némi hiányt konstatálnak rajtunk. Ami az okosságot illeti, arról eszegehetünk. A kávéházban nem lehet uszni ha csak fényárban nem, evezni se lehet, noha közel van ide a nimolizmus tengere, jönni-menni, lökni, tolni, ütni, állni itt is lehet; de látni, tapasztalni és okosodni sokkal inkább, mintha homokba dugja fejét az ember.

Az indián: No a tapasztalatokról ne beszélj. A meztelen tények mindennél jobban beszélnek.

A kávéházi: Te csak meztelen combokra és meztelen mellekre gondolhatsz. Én azonban a meztelen lelkeket nézem és ez fontosabb!

Az indián: Ezt nem értem!

A kávéházi: Pedig egyszerű. A kávéházban van a szórakozás, az érvényesülés házája. Itt kötik össze az emberek a hasznosat a kellemessel. Itt mutatkozik mindenki a saját művoltában. Itt ragad az emberösmeret a füstszaggal együtt a kabátomhoz.

Az indián: De a fürdőben is lehet emberösmeretre szert tenni. Multkor például a dzsentlimén. Akkorra fejesekek ugrott, hogy csak reesegett belé a fürdő. Mindenki dühös volt rá, de különösen én. Háború van, az erős embereknek nincs itt keresni valójuk. A tüdőfiúk és ökölbajnokok ne a szelid hullámokkal küzdjenek. Már-már kitört ahagang forrongás, amikor a vidám lubielkölő kijött a vízből és kabinjában eltűnt. Néhány pere mulva megjelent uniformisban, három vitézségi éremmel. Ezóta óvatos vagyok a meztelen tényekkel szemben.

A kávéházi: Én a ruhára sosem nézek. Szeretem kinyitni az emberek koponyáját és belenézni a gyepesedő agyvelejükbe. Megfigyelem ügyetlen machinációjukat és fontoskodó stréberségüket. Ellessem, amikor ügyesen nyulnak a másik zsebébe és nehézkával elemelnek egy adag bizalmat. Elnézem játszi intrikájukat, amikor rugdalózó alpáthosszal összefognak egy harmadik ellen. Kacagok, amikor aztán egymás háta mögött a szent és társas egoizmusra törnek. A kávéház az mégis más: emberösmeret, komédia, műhely, szóval minden.

Az indián: A fürdő is más: egészség, ugrás, rugás, étvágy, élet; minden!

(Másnap a szü-indián ült szorgalmasan a kávéházban és a vézna kávéházi legény szel-malmozott egy ócska, nagy evezővel a Bégán.)

— A német főhadiszállás jelentése augusztus 11-ikéről. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli: A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

A Sommetől északra szines és fehérbőrű angolok szórványosan és eredmény nélkül támadtak. Ép úgy meghiúsult százsz tartalék csapatrészeink szilárd kitarásán a folyótól közvetlenül északra francia csapatoknak sűrűn megismételt támadása. Egyébként nem jelenthetünk különös fontosságú eseményt.

Keleti harctér:

Hindenburg vezértábornagy arcvonala: A Wiszinew-tó és Smorgon között valamint a Krewotól északkeletre fekvő vidéken könnyűszerrel visszavertünk számos gyenge orosz támadást. A Szudol arcvonalon az utóbbi napokban szenvedett vereségei után az ellenség általában

NESTLÉ-FÉLE
CSECSEMŐK GYERMEKLISZT
 gyermekek és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
 Mindenkor kapható.
 Próbadozást és tanácsot orvosai könyveiket a gyermeknevelésről teljesen díjlanul kéri a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien, I., Biberstasse 33e.

Telefon 330. **VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.** Telefon 330.
Vasárnap, 1916. évi augusztus hó 13-ikán négy előadás
 (a 5 és 7 órai zónaelőadás félhelyárakkal, az 5 és 9 órai rendes helyárakkal lesz megtartva.)
Óriási szenzáció! **MADAME X.** **Óriási szenzáció!**
 Szenzációs detektív dráma három felvonásban, a főszerepben a világhírű Ebba Thomaea.
Csetepaté. **Új háborus képek.** **A párba.**
 Falrengőten kacagató vigjáték 3 felvonásban. Komédia.

élénk tűzérési tevékenységre szorított. A tótól nyugatra Lubieszownál és Zaretichetől délre megkísérelt részletes támadások nem sikerültek. A Zaloscetől délre megkezdett harcok nagyobb kiterjedést öltöttek. Az oroszok támadását, amely Bialoglowy és Horodyszce között kezdetben tért nyert, a németek ellentámadásai megállította. Troscianice vidékén véresen visszavertük az ellenség erős támadásait. Azokat a kísérleteit, hogy a Szerethnél (Horodiscetől délkeletre) előnyökét érjen el, egytől-egyig meghiúsítottuk. Károly főherceg altábornagy arcvonalá: Monasterzstól délnyugatra, valamint a Dnyester- és a Bistrica-szögében nagy orosz erők támadtak. Egyes helyeken a vitéz védők kénytelenek voltak az ellenség tulerejével szemben engedni. Ellentámadásaink felfogták az ellenség rohamát és a támadást megállították. A szövetséges csapatok folyamatban levő átcsoportosítása, amelyet azért rendeltünk el, hogy az oroszok csapatelölésaiával számoljunk, tovább folyik. A Kárpátokban, Zabietől délre az ellenség eredménytelenül fáradozott azon, hogy kivívott sikereinktől megfosson.

Balkán harctér:

A Doiran tótól délre az ellenség gyenge osztagokkal néhány színleges támadást indított, amelyeket tüzelésünkkel komoly harc nélkül visszavertünk.

Katonai kitüntetések. A király megengedte, hogy Kahler Erik a léghajóosztályhoz beosztott 29. gy. ezredbeli százados a német császár által neki adományozott vasereszt másodosztályát elfogadhassa és viselhesse.

A hadsergőparancsnokság a 29. gyalogezred vitéz katonái közül újabban Grosz Béla tart. szakaszvezetőt az első osztályú ezüst vitézségi éremmel, — Mayer Rudolf, Gebel Károly tart. zászlókat, Hilbert József tart. szakaszvezetőt, Armacki Milivoj póttartalékos gyalogost a másodosztályú ezüst vitézségi éremmel, — Pfeiffer Tivadar tart. zászlóst, Kaleiszki János tart. szakaszvezetőt, Olan Károly és Skulytély Ferenc népfelkelőket pedig a bronz vitézségi éremmel tüntette ki.

Bronz vitézségi érmét kaptak továbbá Betka Mihály, Pálffy János és Szóry József 5. honvéd gyalogezredbeli katonák.

Az ujrászorozottak bevonulása.

A hivatalos lap mai száma közli a honvédelmi miniszter rendeletét, amely szerint a legutóbbi sorozáson alkalmasnak talált 19—31 éves népfelkelőknek augusztus 28-án kell bevonulniuk. A rendelet idevonatkozó része így szól:

A népfelkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. t. c., illetve az 1915. évi II. t. c. alapján történt általános behívása folytán, a m. kir. honvédelmi miniszter urnak ez évi 14.600. elm. sz. rendelete következtében mindazok az 1885. évi január 1-je és 1897. évi december hónap 31-ike között született népfelkelés kötelezettek, valamint az 1865. évi január hónap 1-je és 1897. évi december hónap 31-ike között született és a népfelkeléshez, vagy a hadiszolgálatokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybe vett), de ebből a szolgálatból időközben elbocsájtott magyar állampolgárok (munkások, kocsi-sok, hajcsárok stb.), akik népfelkelési

beutató szemlén, népfelkelési felülvizsgálaton, pótszemlén, vagy utóbeutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak, 1916. évi augusztus hónap 28-án, amennyiben névszerint fölmentve nincsenek, a népfelkelési igazolványi lapon föltüntetett m. kir. honvédkiegészítő, illetve cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni kötelesek. Azok a föntemlített születési évfolyamokba tartozó egyének, akik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egy évi önkéntesek is) a fent megjelölt napig besoroztattak, tényleges szolgálatra szintén 1916. évi augusztus hónap 28-án kötelesek bevonulni. Azok a népfelkelésre kötelezettek, akiknek népfelkelési igazolványi lapjuk szerint M á r a m a r o s s z i g e t r e, B e s z t e r c z é r e, illetőleg a honvédséghez beosztott azon népfelkelésre kötelezettek, kiknek a osieki A) honvédkiegészítő parancsnoksághoz kellene bevonulniok, figyelmeztetnek, hogy nem Máramarosszigetre, hanem Szatmárnémetibe és nem Beszterczére, hanem Zilahra, illetőleg nem Eszékre, hanem Pozsegára kell bevonulniok.

A torontái orvosgyógyászati gyűlése. A torontái orvosgyógyászati ma délelőtt dr. Haidegger Lajos megyei főorvos elnöklésével választmányi ülést tartott. A választmányi ülést közgyűlés követte volna, mivel azonban a tagok nem jelentek meg határozatképes számban, a közgyűlést augusztus 19-ikén tartják meg, tekintet nélkül a tagok számára.

A munkások rokkant együletének népnepélye. Említettük már, hogy a magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlete augusztus 20-án a kaszinó helyiségeiben nagyszabású jótékony népnepélyt rendez a hadirokkantak javára. A népnepélynek, amelyen a 12. gyalogezred zenekara is közreműködik, rendkívül gazdag, színes és érdekes programja lesz a legkiválóbb műkedvelők működnek közre. Lesz azonkívül tombola is igen szép és értékes tombola tárgyakkal, úgy hogy a népnepélyen gazdag szórakozás kínálkozik a közönségnek.

Augusztus 15-ikétől fogva drágább lesz a távirat. Bécsből jelentik: A magyar kereskedelmi minisztériummal történt megállapodás folytán a Magyarországgal való távirati forgalom díjszabását az év aug. 15-től kezdve fele me li k. A magyarországi távirati forgalomban ez időponttól kezdve a következő díjak lesznek érvényben: Közönséges táviratok szavanként 8 fillér, a legkisebb díj táviratonként egy korona. Sajtótáviratok 4 fillér szavanként, a legkisebb díj táviratonként egy korona, általános táviratok: az első 500 megtáviratozandó szóért 15 korona, minden további megkezdett 100 szóért 3 korona.

A pokolkastély. Ezt a fantasztikus címet viseli a Városi Mozi mai műsorának attrakciója. Egy detektívdráma ez a film, amelynek páratlan trükkjei és fordulatai megfelelnek a fantasztikus címnek s a közönség bizonyára nagy élvezetet fog benne találni.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskerek anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Grubaeski Csedomir gk. földműves és Milinkov recte Eliszin Katalin g. kel. — Mák István rk. zenész és Szántó Eszter ref.

Születések: Radics Demjén gk. földműves, fiu. — Weisz Ede rk. szabó, leány. — Filipas János gk. vincellér, leány.

Halálozások: Radu Katalin gkel. 2 éves, bélhurut. — Deutsch Ernő izr. 24 éves zászlós, hősi halált halt. — Bisztrai Áron Péterné rk. 25 éves, ütőérelmeszesedés. — Melcher Péter rk. 27 napos, életgyenge. — Milin Sebő gk. 21 éves kőműves, tüdővész. — Gaertner Jakab rk. 17 éves eszlómunkás, merevgöres. — Gurbán János gk. 40 éves napszamos, tüdőtagulás. — Özv. Markovics Szvetozárné rk. 66 éves, ütőérelmeszesedés. — Fehér János

ref. 37 éves népfelkelő, hősi halált halt. — Rácsity Olga gk. 8 éves, tüdővész. — Popov Radosláv gk. 6 éves, dermedett.

A husinség ellen legjobb segítség a házinyultenyésztés. Az összes ismert fajokat szállítom és 2 hónapos állatok ára 6 korona, 4 hónaposok 12 korona, 6 hónaposoké 18 korona, 10 hónaposoké 24 korona, vizező állatoké 30 kor. csomagolás és az ép állapotban való átvétel garanciája mellett. Mint husadóka legjobban ajánlom a francia kosnyulátkat, a belga és lotharingiai óriásokat és a tarka óriásokat. Max Pauly, Redakteur. Köfläch Stejernak.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon mélyen tisztelt urak és hölgyek, kik felejtethetetlen, hön szeretet férjem

WILD HUGÓ

m. kir. adótiszt.

5. honv. gy. ezredbeli népfelkelő zászlós

elhunytakor igaz részvétükkel mérhetetlen fájdalommat enyhíteni iparkodtak, ezuton fogadják hálásköszönetemet.

Özv. Wild Hugóné
szül. Todoreszk Irma.

HIRDETÉSEK.

A Honvéd- és Magyar-utca sarkán levő 233. öi. számú

h á z

jóforgalmu üzlethelyiséggel kedvező feltételekkel eladó.

Dr. Annau Ernő ügyvéd.

Hirdetmény.

Arkod község előljárósága keres egy a jegyzői irnoki teendőkhöz jártas egyént. Fizetés és alkalmazás dolgában a jegyzői hivatalnál akár írásban, akár személyesen jelentkezni lehet.

Arkodon, 1916. évi aug. hó 8-án.

1142-33

Előljáróság.

Allandó jó kereset

urak és hölgyek részére, kik helyben és vidéken biztosítások szerzésével foglalkozni óhajtanak.

Bővebbet: Strausz Károly irodájában Nagybecskerek, Szerb templom-utca.
1143-33

300 holdas gazdaságomba

energikus gazdát

keresek, azonnali belépésre.

Schwirtlich Alajos

szeszgyáros

Nagybecskerek.

(1151-31)

Nagyszerűen bevált a harctéren kímélő és általában mindenképpen mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzselés

meghűlés, rheuma, hányvány, influenza, orvosi, med- és kórházi alk. esetekben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment.

szapító compes.

Horgony-Pain-Expeller pótlék.

Övege K-20, 1-08, 9-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az "ARANY ORVOSLÁTER" című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 5. Hapenkénti szétköltsége.

50 darab

kiválóan szép fajtiszta 35%-al átvészelt göndörszörű szőke 1 éves mangolica tenyészkan eladó.

Probst István

(1089-33)

gazdasága
Torontálszécsány.

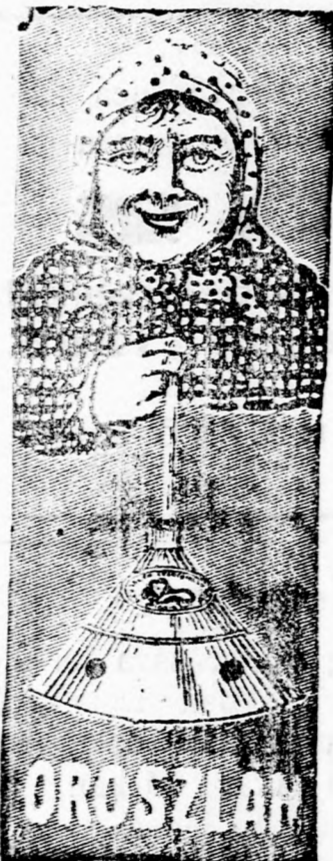
Ajánlunk azonnali szállításra a legutánosabb napiárak mellett:

Gép-,
henger-,
autó-
Olajat,

gépsziradékat, kocsikenőcsőt és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenő olajokat szavatolt jó minőségben.

Weisz Cipót és Társa

disznószir-, szalonna- és olajnyereskedők, Budapest. IX ker., Hentes-utca 17. Sürgőnycim: Weissefett, Budapest. — Interurbán telefonszám: József 14-50.

Megtakarítások:

**50%, a szappannak,
9/10 a munkaidőnek.**
Nincs kefelés és dörzsölés. — Háromszoros tartóssága a ruhának. A kezeket nem rongálja, szavatosság, ha a rozsdá ellen biztosított világ-hírű és számos magasabb körökben kitűnő eredménnyel használt 66682. szám alatt szabadalmazott

„Oroszlán”

légnyomású kézimossógéppel mossa, öblögeti és kékíti a ruhát.

Ára 22 kor. bármintve.

Rendelések az összeg előzetes beküldése mellett.

Csakis az „OROSZLÁN” védjeggyel ellátott valódi.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Egyedárusítás:

WEISZ JÓZSEF

BUDAPEST, VI. Gyár-utca 20. sz.

Telefon: 71-01. Sürgőnycim: CLIMAX.

(1103-124)

A nagyszentmiklósi járás főszolgabírája.
6150-1916. Kig. szám. 1145-1

Pályázati hirdetmény.

Obesenyő községben elhalálozás folytán megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a következő:

Törzsfizetés 2400 kor. Lakbér 600 korona.

2 hold ingatlan haszonélvezete.

A megyei szabályrendeletben megállapított magánmunkálatti díjak.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 6., illetve az 1900. évi I. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket és előírt működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi aug. hó 23-ig bezárólag, annyival is inkább, mert a későbbben érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Nagyszentmiklós, 1916. augusztus 4.

Bozzay, tb. főszolgabíró.

A városi villammű irodájába

egy a könyvelésben jártas,
— jó írással bíró —

gyakornok

azonnali belépésre kerestetik.

Rokkant katonák előnyben részesülnek.

1130-2.2

Pályázati hirdetés.

Az ujszegedi szerb-bánati vagyonszétosztó konviktusában

gondnoki állásra

pályázatot hirdetek; felhívom a pályázók, hogy kérvényüket augusztus 25-ig az alulírott elnökséghez küldjék be. A gondnoki állás díjazás a következő: az intézetben teljes ellátás, valamint 800 K-tól 2000 koronáig készpénz fizetés.

Részletesebb tájékoztatást az ujszegedi konviktus igazgatósága, esetleg alulírott elnökség ad.

Nérasolyos, 1916. augusztus hó 5-én.

Lukics Szilárd, vagyonszétosztó elnök.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.
17251-1916. kig. szám. 1149-1

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a kávé forgalomba hozataláról szóló 2307-916. M. E. számú rendelet 3-ik §-a alapján folytatólagosan minden hó 15-ik napján bejelentendő kávékészletek bejelentéséhez szükséges lapok a városi kiadóhivatalban átvethetők és figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy eme bejelentési kötelezettségeiknek eleget tegyenek.

Nagybecskerek, 1916. évi tuzustus hó 10.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Női kalapok

selyem-, bársony- és velourból már nagy választékban megérkeztek és felkérjük m. t. vevőinket, hogy kalapszükségeiteket már most is fedezzék, mert a kalapárak az anyagihiány miatt rohamosan emelkednek.

Mindennemű átalakítást elvállalunk!

Kiváló tisztelettel:

Andresz A.

kalapkészítő

Ferenc József-tér 630. sz.

(Az udvarban)

Szehr Mariska

divatárusnő

Aradáci-ut. (Kurländer-udvar.)

1128-2.2

Törvényes védjegy szabadalom.

Jótállás az irtás tökéletes eredményéért. =**Reitter Oszkár** nagybecskereki fajbaromfi tenyésztőnek tulajdona**Patkánin**

főülmul eddig ismert mindenféle patkányirtó szer, (nem mérge) emberre, állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elég 120-150 patkány biztos kiirtásához.

smertető leírást, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz — kérésére ingyen küldök. Torontálmegyében kizárólag kapható: **BERENYI BODOG** vaskereskedésében Nagybecskerek. Telefon 2-23.

(247-50-86)

BIZTOS ÉS TÖKÉLETES IRTÁSÉRT JÓTÁLLÁS!**„Club” cigarettapapíros**

csak az itt lenyomott védőjeggyel valódi

Mindegyik csomagocskára teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzásokra, melyek mind csekélyebb minőségűek, föl hívjuk a vevőközönség figyelmét!

